

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 668/2023-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Jakubom Magdom, advokátom, Požiarnická 3969/21, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8Tpo/57/2023 zo 17. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8Tpo/57/2023 zo 17. októbra 2023 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8Tpo/57/2023 zo 17. októbra 2023 **zrušuje**.
3. Krajský súd v Košiciach **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **739,43 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. novembra 2023 domáhal vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto nálezu (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhoval, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a prepustil ho z väzby na slobodu, alternatívne aby krajskému súdu prikázal bezodkladne ho prepustiť z väzby na slobodu, resp. nahradiť jeho väzbu dohľadom probačného

a mediačného úradníka a prepustiť ho z väzby na slobodu. Súčasne žiadal priznať mu náhradu trov konania.

2. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 668/2023-24 z 21. decembra 2023 prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva zaručeného čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

3. Sťažovateľ v replike doručenej ústavnému súdu 21. februára 2024 upravil návrh na rozhodnutie vo veci samej so zreteľom na skutočnosť, že 8. decembra 2023 bol prepustený z väzby na slobodu, a to tak, že žiada ústavný súd, aby vyslovil porušenie základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva zaručeného čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru napadnutým uznesením. Súčasne žiada priznať mu náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

4. Uznesením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Východ ČVS: PPZ-49/NKA-VY2-2022 z 12. júna 2022 bolo sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 3 a 4 písm. c) a ods. 6 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v čase špecifikovanom v tomto uznesení si v rôznych časových intervaloch kupoval a zadovážoval od [REDAKOVANÉ] a presne nezistenej osoby rôzne presne nezistené množstvá pervitínu (metamfetamínu), ktorý za okolností uvedených v predmetnom uznesení sčasti na vlastnú spotrebu a konzumáciu a sčasti za odplatu ďalej distribuoval tam konkretizovaným osobám, pričom súčasne na miestach uvedených v tomto uznesení prechovával látky, v ktorých bola zistená prítomnosť metamfetamínu.

5. Z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bol sťažovateľ uznesením Mestského súdu Košice sp. zn. 10Tp/20/2023 zo 14. júna 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 8Tpo/33/2023 z 26. júna 2023 vzatý do väzby. Jeho väzba zároveň nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka.

6. Žiadosťou o prepustenie z väzby z 22. augusta 2023 podanou Okresnej prokuratúre Košice II prostredníctvom obhajcu 25. augusta 2023 sťažovateľ žiadal o prepustenie z väzby na slobodu. Okresná prokuratúra sťažovateľovej žiadosti nevyhovela a spoločne so svojím negatívnym stanoviskom ju 6. októbra 2023 predložila na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie mestského súdu. Mestský súd uznesením sp. zn. 10Tp/20/2023 z 10. októbra 2023 predmetnú žiadosť podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol, pričom väzbu sťažovateľa súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. Napadnuté uznesenie bolo obhajcovi sťažovateľa doručené 30. októbra 2023.

III.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ poukazuje na prietahy pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Žiadosť podal 25. augusta 2023 a okresná prokuratúra ju predložila sudcovi pre prípravné konanie mestského súdu po 43 dňoch od jej podania. Rozhodovanie o žiadosti bolo zavŕšené doručením napadnutého uznesenia obhajcovi sťažovateľa 30. októbra 2023, teda po 67 dňoch od podania žiadosti. Takto kvantifikovaná dĺžka rozhodovania vo väzobnej veci nekorešponduje s ústavnými požiadavkami, dohovorom ani Trestným poriadkom, pričom nereflektuje ani závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktoré sťažovateľ poukazuje.

8. Krajský súd mal reparovať už zmienenú pasivitu okresnej prokuratúry tak, že sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu mal vyhovieť, pričom mal pristúpiť k prepusteniu sťažovateľa z väzby na slobodu. Takto by sa vykonala primeraná náprava porušenia sťažovateľových práv. Mestský súd a krajský súd sa však prietahy, ktorých pôvodcom bola okresná prokuratúra, usilovali „zhojiť“ urýchlením vlastných rozhodovacích procesov, čo sa následne prejavilo na kvalite uznesenia mestského súdu a napadnutého uznesenia.

9. Sťažovateľ vyjadruje nespokojnosť s tvrdeným naplnením materiálnych podmienok väzby, konkrétne v súvislosti s dôvodnosťou trestného stíhania. Poukazuje na sťažnostné konanie, kde argumentoval, že uznesenie mestského súdu neobsahuje skutkové okolnosti, o ktoré by sa opierala dôvodnosť trestného stíhania. Krajský súd predmetnej námietke prisvedčil a odôvodnenie uznesenia mestského súdu doplnil, avšak s poukazom na odposluchy, ktoré sa nevzťahujú na sťažovateľa. Dôvodnosť trestného stíhania sťažovateľa teda ustálil na základe nesprávnych skutkových zistení.

10. Krajský súd nereflektoval ani námietku prietahov vzniknutých vo vyšetrovaní sťažovateľovej trestnej veci. Výsluchy svedkov boli v danej veci plánované od 2. novembra 2023, pričom lehota väzby sťažovateľa plynie od 11. júna 2023. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na časový odstup 142 dní a akcentuje, že uvedenou okolnosťou argumentoval aj v konaní pred všeobecnými súdmi. V období od 2. novembra 2023 do 9. novembra 2023 bolo plánovaných 29 výsluchov svedkov, z ktorých 13 nebolo vykonaných. Čoskoro tak uplynie tzv. základná lehota sťažovateľovej väzby, pričom vyšetrovanie sťažovateľovej veci sa v tomto čase s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou nestihne ukončiť.

11. Sťažovateľ uzatvára, že krajský súd ho mal so zreteľom na predostretú argumentáciu prepustiť z väzby na slobodu, pričom ak by aj takúto potrebu nevzhladol, mal s prihliadnutím na poukazovanú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu väzbu sťažovateľa nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka, a to aj s prípadným uložením primeraných povinností a obmedzení vrátane zabezpečenia ich kontroly za pomoci technických prostriedkov.

IV.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

IV.1. Vyjadrenie krajského súdu:

12. S tvrdeniami sťažovateľa sa krajský súd nestotožňuje a sťažnostné námietky považuje v časti tvrdenia o nesprávnom postupe krajského súdu za nedôvodné. Krajský súd sa zaoberal všetkými

námietkami uvedenými v sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu, ktoré podrobne rozviedol v napadnutom uznesení.

13. S námietkou sťažovateľa, v ktorej tvrdí, že okresná prokuratúra nepredložila mestskému súdu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu spolu so spisovým materiálom a svojím stanoviskom k trestnej veci tak, ako to vyžaduje Trestný poriadok, sa krajský súd stotožňuje. Náprava tohto porušenia bola postupom mestského súdu a následne postupom krajského súdu dosiahnutá tak, že krajský súd po predložení sťažnosti rozhodol vo veci v lehote 4 pracovných dní. Napadnuté uznesenie bolo vypracované a expedované do 3 pracovných dní, pričom doručenie napadnutého uznesenia je mimo procesného postupu krajského súdu.

14. Zákonným dôsledkom akéhokoľvek porušenia zákona pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu nemusí byť nevyhnutne prepustenie obvineného z väzby. Pokiaľ konanie prebieha na viacerých stupňoch, otázku urýchlenosti rozhodovania treba v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru hodnotiť na základe celkového posúdenia. Ak sa aj pripustí prietáh na strane prokurátora, ďalší orgán v poradí, ktorý môže poskytnúť sťažovateľovi nápravu tohto porušenia, môže konať tak, že konanie sa bude javiť celkovo ako urýchlené. Takýto postup sa krajskému súdu javil ako korektný, pretože si bol vedomý, že rozhodne v lehote 60 dní, čo je z ľudsko-právneho hľadiska akceptovateľné. V danom prípade ide o skutkovo zložitú vec právne kvalifikovanú ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie alebo obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 3, 4 a 6 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, pričom trestné konanie sa vedie proti viacerým osobám. Tomu zodpovedá aj rozsiahlosť spisu, ktorého súčasťou sú objemné utajované prílohy.

15. Pokiaľ ide o námietku dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa, materiálna kvalita napadnutého uznesenia sa javí ústavne udržateľná. Krajský súd popri poukaze na odposluchy, s ktorým sťažovateľ vyjadruje nesúhlas, uviedol aj ďalšie skutkové okolnosti podporujúce dôvodnosť trestného stíhania, ktorá bola v čase rozhodovania daná dôkazným stavom vymedzeným krajským súdom pri jeho rozhodovaní.

16. Ak ide o prietahy vo vyšetrovaní, v čase rozhodovania krajským súdom bol predložený spisový materiál s dôkazmi vykonanými k 25. augustu 2023, ktorého obsah sa počas rozhodovania nedopĺňal o ďalšie dôkazy. Preto krajský súd nemôže mať vedomosť, či a ktoré dôkazy boli vykonané k 2. novembru 2023.

17. V závere vyjadrenia krajský súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe možno riziko pokračovania v trestnej činnosti len odhadovať, pretože väzba má preventívny alebo zabezpečovací charakter. Rozhodnutie o väzbe sa odohráva len v rovine pravdepodobnosti, a nie istoty týkajúcej sa dôsledkov, ktoré môžu nastať, pokiaľ obvinený nebude v primeranej dobe držaný vo väzbe. Zásada primeranosti väzobného stíhania nebola v danej veci porušená, pretože krajský súd rozhodoval prednostne a urýchlene.

18. Krajský súd navrhuje ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

IV.2. Replika sťažovateľa

19. Sťažovateľ poukazuje na prietahy vo väzobnom konaní. Aj napriek tomu, že krajský súd sa s prietahmi stotožnil, opomenul vyvodiť príslušné dôsledky. Ústavný súd by preto mal konštatovať zásah do referenčných kritérií uvádzaných sťažovateľom.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

20. Podstata ústavnej sťažnosti smeruje k (i) vzniku zbytočných prietáhov pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, (ii) vzniku zbytočných prietáhov vo vyšetrovaní, ako aj k (iii) nedostatku dôvodnosti podozrenia sťažovateľa ako materiálnej podmienky väzby.

21. Pokiaľ ide o námietku zbytočných prietáhov pri väzobnom rozhodovaní, ústavný súd pri posudzovaní porušenia základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ku ktorému malo dôjsť tým, že všeobecné súdy nerozhodli o väzbe urýchlene, vychádza nielen z judikatúry ústavného súdu, ale aj z judikatúry ESLP. Zároveň ústavný súd konštatuje, že pri posudzovaní lehôt, v ktorých všeobecné súdy rozhodli, je použiteľná judikatúra ESLP týkajúca sa tak porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru, ako aj porušenia čl. 5 ods. 4 dohovoru (m. m. napr. III. ÚS 286/2020).

22. Ústavný súd považuje za vhodné poukázať na niekoľko rozhodnutí ESLP, ktoré dopadajú na posudzovanú vec. ESLP pripomenul, že rešpektovanie práv každej osoby, pokiaľ ide o čl. 5 ods. 4 dohovoru, aby bolo možné v krátkom čase dosiahnuť rozhodnutie súdu o zákonnosti jeho zadržania, sa musí posudzovať s ohľadom na okolnosti každého prípadu (m. m. Sanchez-Reisse v. Švajčiarsko, sťažnosť č. 9862/82, § 55 a R. M. D. v. Švajčiarsko, sťažnosť č. 19800/92, § 42). V zásade však platí, že keďže ide o slobodu jednotlivca, štát musí zabezpečiť, aby konanie prebehlo čo najrýchlejšie (m. m. napr. III. ÚS 286/2020).

23. Podľa judikatúry ESLP týkajúcej sa rozsahu pôsobnosti čl. 5 ods. 4 dohovoru je potrebné okrem súladu s hmotnoprávnymi a procesnými pravidlami vnútroštátnych právnych predpisov skúmať aj súlad s cieľom čl. 5 dohovoru. Posledná podmienka znamená nielen to, že príslušné súdy musia rozhodnúť urýchlene, ale aj to, že ich rozhodnutia musia nasledovať v primeraných intervaloch (Herczegfalvy v. Rakúsko, sťažnosť č. 10533/83; m. m. napr. aj III. ÚS 286/2020, III. ÚS 560/2023).

24. Článok 5 ods. 4 dohovoru zaručuje zatknutým alebo zadržaným osobám právo na začatie konania, ktorým je možné preskúmať zákonnosť ich pozbavenia osobnej slobody. Tiež stanovuje ich právo po začatí tohto konania na rýchle súdne rozhodnutie o zákonnosti zaistenia osoby. Rovnako stanovuje ich právo na okamžité súdne rozhodnutie týkajúce sa zákonnosti zaistenia a následné prepustenie, ak sa preukáže nesúlad so zákonom (Baranowski v. Poľsko, sťažnosť č. 28358/95, Musiał v. Poľsko, sťažnosť č. 24557/94, Van der Leer v. Holandsko, sťažnosť č. 11509/85; m. m. napr. aj III. ÚS 286/2020, III. ÚS 560/2023).

25. Čo sa týka lehôt, ktoré boli zo strany ESLP posúdené v súvislosti s rozhodovaním vo väzobných veciach ako neprimerané, ústavný súd poukazuje na vec Jabłoński v. Poľsko (sťažnosť č. 33492/96), v ktorej bolo neprimeraných 43 dní, vec Nikolov v. Bulharsko (sťažnosť č. 38884/97) s konštatovaním neprimeraných 42 dní a prípad G. B. v. Švajčiarsko (sťažnosť č. 27426/95) s neprimeranými 32 dňami (m. m. napr. III. ÚS 286/2020). Podľa konštantnej judikatúry ESLP by malo konanie o rozhodovaní vo väzobných veciach na jednom stupni trvať tri týždne (rozsudok G. B. v. Švajčiarsko a rozsudok Sarban v. Rumunsko, č. 3456/05; m. m. napr. III. ÚS 629/2021, III. ÚS 560/2023).

26. Pokiaľ ide o časové súvislosti väzobnej veci sťažovateľa, žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podal sťažovateľ okresnej prokuratúre 25. augusta 2023 (č. 1. 309 vyšetrovacieho spisu). Okresná prokuratúra tejto žiadosti nevyhovela a 5. októbra 2023 ju predložila na rozhodnutie mestskému súdu, ktorý o nej rozhodol 10. októbra 2023 (č. 1. 326 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Proti uzneseniu mestského súdu podal sťažovateľ 10. októbra 2023 sťažnosť (č. 1. 331 vyšetrovacieho spisu), ktorú odôvodnil písomným podaním z 11. októbra 2023 (č. 1. 350 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Vec napadla krajskému súdu 11. októbra 2023 (č. 1. 342 vyšetrovacieho spisu), pričom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením 17. októbra 2023 (č. 1. 368 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Napadnuté uznesenie bolo obhajcovi sťažovateľa doručené 30. októbra 2023.

27. Ústavný súd konštatuje, že väzobné konanie vo veci sťažovateľa trvalo celkom 66 dní. Rozhodovanie orgánov verejnej moci o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu v takejto dĺžke nie je konformné s požiadavkami formulovanými rozhodovacou praxou ESELP, pretože „lehota“, ktorá sa posudzuje na účely čl. 5 ods. 4 dohovoru, začína podaním žiadosti vnútroštátnemu orgánu a v prípade, že rozhodnutie nie je verejne vyhlásené, sa lehota končí v momente, keď je rozhodnutie komunikované (doručené) sťažovateľovi alebo jeho právnenému zástupcovi (m. m. napr. Singh v. Česká republika, č. 60538/00, Cabala v. Slovenská republika, č. 8607/02, Osváthová v. Slovenská republika, č. 15684/05; m. m. napr. aj IV. ÚS 681/2023). Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že postupom okresnej prokuratúry pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ktorý krajský súd napadnutým uznesením aproboval a uvádzanú vadu nepremietol do výroku napadnutého uznesenia, došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, čím bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

28. Pokiaľ ide o námietku vzniku zbytočných priet'ahov vo vyšetrovaní, pozornosti ústavného súdu neuniklo, že v čase rozhodovania všeobecných súdov o sťažovateľovej väzbe išlo o úvodné štádium trestného konania. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na s. 8 napadnutého uznesenia, odkiaľ v podstatných črtách rezultuje, že po formálnej stránke by sa mohlo javiť, že vo veci bolo vykonaných málo úkonov, ale po materiálnej stránke boli vykonané tie dôkazy, od ktorých sa odvíjajú možnosti vykonávania ďalších dôkazov. Bez potreby podrobného recipovania záverov napadnutého uznesenia považuje ústavný súd za potrebné poukázať na dôvody uvádzané krajským súdom, pre ktoré nebolo objektívne vhodné a ani žiaduce pristúpiť k skoršiemu výsluchu svedkov. Krajský súd s poukazom na konkrétne súvislosti upriamil pozornosť aj na technickú, rozsahovú a časovú náročnosť vykonávaného dokazovania, ako aj na závažnosť tvrdenej trestnej činnosti, ktorá mala byť vykonávaná sofistikovaným spôsobom. K uvedenému ústavný súd len na dôvažok so zreteľom na poznatky získané zo spisového materiálu dodáva, že v danej veci prebieha s ohľadom na povahu a rozsah tvrdenej trestnej činnosti sústredené a pomerne náročné dokazovanie. Ústavný súd preto neidentifikoval faktor, ktorý by so zreteľom na uvádzané časové súvislosti trestného konania signalizoval ústavno-právnu neudržateľnosť. Práve naopak, koncentrované dokazovanie podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach danej veci vylučuje, aby doterajšia dĺžka konania v merite veci spochybňovala ústavnú udržateľnosť sťažovateľovej väzby. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nepriznal tejto časti sťažnostnej argumentácie ústavno-právnu relevanciu.

29. V súvislosti s námietkou nedostatku dôvodnosti trestného stíhania ústavný súd programovo uvádza, že zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integračnou súčasťou

ústavného rámca zaručenej osobnej slobody. Pri rozhodovaní o väzbe musia byť splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený. Zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku (m. m. napr. III. ÚS 417/2011, III. ÚS 515/2023).

30. Odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vydané v inštančnom postupe súdneho konania nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 435/2023, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 67/2023, IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť (spojitosť) uznesenia mestského súdu a napadnutého uznesenia pristúpil ústavný súd pri posúdení analyzovanej sťažnostnej námietky k ich zhodnoteniu v integrálnej celistvosti a ucelenej komplexite.

31. V súvislosti s uvádzanou námietkou ústavný súd poukazuje najskôr na uznesenie mestského súdu. Odtiaľ rezultuje, ako podotýka sťažovateľ, poukaz na vec sa vzťahujúci materiál a dosiaľ vykonané dokazovanie. Mestský súd však poukázal aj na konštatáciu dôvodnosti podozrenia tak, ako sa javila pri vzatí sťažovateľa do väzby, čo sa so zreteľom na počiatočné štádium trestného konania javí v ústavno-právnej rovine ako korektné. Vo svetle avizovaného odkazu pritom z uznesenia mestského súdu sp. zn. 10Tp/20/2023 zo 14. júna 2023, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby, vyplýva stotožnenie mestského súdu s dôvodmi, o ktoré prokurátor oprel dôvodnosť trestného stíhania (č. 1. 101 vyšetrovacieho spisu). Prokurátor v tejto súvislosti poukázal na zabezpečené záznamy z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky, poznatky poskytnuté [REDAKOVANÉ] (o tom, že drogy nájdené v aute sú sťažovateľove), ako aj zaistenie väčšiny drog a hotovosti väčšej hodnoty pri domovej prehliadke (č. 1. 100 vyšetrovacieho spisu). V návrhu na vzatie sťažovateľa do väzby recipovaného do uznesenia mestského súdu sp. zn. 10Tp/20/2023 zo 14. júna 2023 (č. 1. 91 a 92 vyšetrovacieho spisu) pritom prokurátor poukázal aj na závery akcií s krycím názvom „Potkan 6A“ a „Potkan 7A“, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ komunikoval s tam uvedenými osobami ohľadom obchodovania s omamnými a psychotropnými látkami.

32. Ak sťažovateľ vyjadruje nesúhlas s poukazom krajského súdu na závery akcie s krycím názvom „Pubi“, pre ústavný súd sa javí predovšetkým podstatné, že zo s. 7 a s. 8 napadnutého uznesenia vyplýva odkaz na relatívne krátky čas, ktorý uplynul od vzatia sťažovateľa do väzby. V tomto dôsledku sa podľa názoru krajského súdu nemodifikovali skutkové okolnosti zakladajúce dôvodnosť trestného stíhania sťažovateľa. V danom prípade ide v podstate o rovnaké poslanstvo, od ktorého sa odvinul aj mestský súd a ktoré vyhodnotil ústavný súd v bode 31 odôvodnenia tohto nálezu v konkrétnych dôkazných súvislostiach vzatia sťažovateľa do väzby ako ústavno-právne konformné. Ústavný súd napokon dodáva, že krajský súd na s. 7 a s. 8 napadnutého uznesenia poukázal aj na ďalšie skutkové okolnosti, konkrétne na výsledky domovej prehliadky a prehliadky motorového vozidla sťažovateľa, v ktorom bol zaistený pervitín.

33. Ústavný súd k tejto sťažnostnej námietke uzatvára, že ústavná súdna právomoc vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali

ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba (m. m. napr. I. ÚS 147/09, II. ÚS 94/2012, III. ÚS 33/2021, III. ÚS 581/2021, III. ÚS 103/2023). Pri posúdení napadnutého uznesenia nie je úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré všeobecné súdnictvo oprelo svoje rozhodnutia, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal byť alebo nemal byť prepustený z väzby na slobodu. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sú závery všeobecného súdnictva ústavno-právne akceptovateľné. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli podnietiť také prípadné rozhodnutia a postupy všeobecných súdov v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (m. m. napr. I. ÚS 299/2022, IV. ÚS 556/2023). Keďže závery všeobecných súdov sa opierajú o konkrétne skutkové okolnosti uvedené v bodoch 31 a 32 odôvodnenia tohto nálezu, niet pochýb, že nepredstavujú zjavnú chybu ani vybočenie v súvislosti s posúdením dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa. Z tohto dôvodu nebolo možné priznať tejto sťažnostnej námietke pozitívnu ústavno-právnu relevanciu, čoho zákonným dôsledkom musí byť nevyhovenie predmetnej časti ústavnej sťažnosti.

34. Napokon, pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru, uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy pri vzatí do väzby, a nie pri rozhodovaní o preskúmaní dôvodov väzby počas jej trvania, či už na základe podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, predĺženia väzby na podklade návrhu prokurátora, alebo napríklad po podaní obžaloby prokurátorom (m. m. napr. I. ÚS 87/2019). Ústavný súd, súc si vedomý svojej judikatúry, podľa ktorej čl. 5 ods. 3 dohovoru zaručuje aj právo na primeranú dĺžku väzby vo vzťahu k trestnému konaniu vo veci samej (m. m. II. ÚS 567/2017), dodáva, že v danom prípade neidentifikoval ani priet'ahy v konaní vo veci samej (bod 28 odôvodnenia tohto nálezu). Z uvedených dôvodov nebolo možné ústavnej sťažnosti vyhovieť ani vo vzťahu k námietke porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru.

35. Ústavný súd sumarizuje, že vzhľadom na aprobovanie zbytočných priet'ahov vzniknutých v postupe okresnej prokuratúry pri administrácii predkladania žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo strany krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. Zároveň ústavný súd zohľadnil, že sťažovateľ už bol prepustený z väzby na slobodu. Preto podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyslovil porušenie predmetného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu) a napadnuté uznesenie v obligatórnej procesnej súslednosti zrušil (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhoviel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

36. Zistené porušenie základného práva sťažovateľa podľa ústavy a práva podľa dohovoru odôvodňuje, aby mu krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom (bod 3 výroku tohto nálezu). Výška náhrady 739,43 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení

neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je s poukazom na § 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky v znení účinnom do 31. decembra 2023 jedna šestina priemernej mzdy za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka. Sťažovateľ má nárok na náhradu za dva úkony právnej služby v roku 2023 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti – 2 x 193,83 eur), čo spolu s režijným paušálom (2 x 12,52 eur) predstavuje 412,70 eur. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je s poukazom na § 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky v znení účinnom od 1. januára 2024 jedna štvrtina priemernej mzdy za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka. Sťažovateľ má nárok na náhradu za jeden úkon právnej služby v roku 2024 (replika – 1 x 313 eur), čo spolu s režijným paušálom (1 x 13,73 eur) predstavuje 326,73 eur.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2024

Robert Šorl
predseda senátu